

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

СИЛАБУС

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

Назва освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність (поліцейські)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	26 «Цивільна безпека»
Спеціальність	262 «Правоохоронна діяльність»
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Рік навчання	Другий

Характеристика навчальної дисципліни	
Семестр навчання	4-й
Обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Анотація	Вивчення навчальної дисципліни «Адміністративний процес» відповідно до освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавра в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» кваліфікація: бакалавр права. Предметом вивчення навчальної дисципліни є норми адміністративного процесуального законодавства, що регламентують процесуальний порядок здійснення розгляду публічно-правових спорів адміністративними судами та адміністративних справ суб'єктами владних повноважень в тому числі Національною поліцією. Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Адміністративне право», «Судові та правоохоронні органи України», «Актуальні проблеми адміністративного права і процесу».
Мета вивчення дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративний процес» є набуття та засвоєння ґрунтовних знань щодо: історії, сутності, предмета, методу та принципів адміністративного процесу; структури адміністративного процесу; видів та адміністративно-правового статусу суб'єктів ліцензійно-реєстраційного провадження; відмінностей контролю та нагляду; видів адміністративних послуг; вимог, які ставляться до адміністративних послуг; визначення стандартів надання адміністративних послуг; з'ясування суті та змісту провадження у справах про адміністративні правопорушення; визначення порядку оскарження постанови у справах про адміністративні правопорушення; порядку та особливостей виконання постанови у справах про адміністративні правопорушення; видів звернень громадян та вимог, які до них висуваються; порядку розгляду скарг, заяв та пропозицій; загальної характеристики адміністративного судочинства; принципів адміністративного судочинства; юрисдикції адміністративних судів; стадій адміністративного судочинства та порядку розгляду адміністративних справ, видів та правового статусу учасників адміністративного судочинства; поняття, строків та порядку проведення дисциплінарного провадження, видів дисциплінарних санкцій; поняття, строків та

	стадій дисциплінарного провадження, правового статусу його суб'єктів; розвитку навичок самостійної творчої роботи при закріпленні теоретичних знань у ході вивчення курсу; закріплення навичок самостійного аналізу законодавства і правозастосовної практики. А також здатності здійснювати розгляд звернень громадян і надавати їм правоохоронні послуги в умовах воєнного стану.
Програмні компетентності та результати навчання здобувача вищої освіти за ОПП	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні компетентності (СК)	СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Результати навчання (РН)	РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю. РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему. РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. РН 18. Застосовувати в професійній діяльності сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.
---------------------------------	--

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми	Кількість годин				
	усього	зокрема			
		лекція	семінарське заняття	практичне заняття	самостійна робота
Тема № 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу	4	2	2	-	6
Тема № 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини. Суб'єкти адміністративного процесу	4	2	2	-	6
Тема № 3. Учасники судового процесу. Адміністративне судочинство	6	2	2	2	6
Тема № 4. Проведення в адміністративному судочинстві	8	2	2	4	6
Тема № 5. Процедури щодо розгляду звернень громадян та запитів на публічну інформацію	6	2	2	2	6
Тема № 6. Адміністративно-деліктне провадження	8	2	2	4	6
Тема № 7. Процедури застосування заходів забезпечення провадження	6	2		4	6

у справах про адміністративні правопорушення					
Тема № 8. Дисциплінарні процедури	6	2		4	6
Тема №9. Реєстраційно-дозвільні процедури	6	2		4	6
Тема №10. Виконавче провадження	6	2	2	2	6
	60	20	14	26	60
Підсумковий контроль	екзамен				

ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основні нормативні акти:

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст.141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36, № 37. Ст. 446.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984, додаток до № 51. Ст. 1122 (з наступними змінами та доповненнями).
4. Про судоустрій і статус суддів України: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2016. № 31. Стор. 7. Ст. 545.
5. Про звернення громадян: Закон України від 12.10.1996. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.
6. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2011. № 32. Ст. 314.
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України № 755-IV від 15.05.2003. *Відомості Верховної Ради України* від 08.08.2003. № 31. Ст. 263.
8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. Ст. 43.
9. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12.
10. Про виконавче провадження: Закон України від 21.04.1999 № 606- XIV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1999. № 24. Ст. 207.
11. Про дозвільну систему: Постанова КМУ № 576 від 12.10.1992 р. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
12. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09.2005 № 2806-IV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2005, № 48, Ст. 483.
13. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2015, № 40-41, стор. 1970, Ст. 379.
14. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2016, № 31, стор. 7, Ст. 545.
15. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: Постанова

КМУ від 18.07.2007 № 950. *Офіційний вісник України*. 2007 р. № 54. стор. 21. Ст. 2180.

16. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2011. № 38. Ст. 385.

17. Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів у Міністерстві юстиції України: Наказ МЮУ від 12.04.2005 № 34/5. *Офіційний вісник України*. 2005 р. № 15. стор. 312. Ст. 799.

18. Деякі питання застосування принципу мовчазної згоди: Постанові КМУ №77 від 27 січня 2010 р. *Офіційний вісник України* від 12.02.2010. № 7, стор. 97, Ст. 332.

19. Про затвердження Правил державної реєстрації та обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів та мотоколясок: Постанова КМУ від 07.09.1998р. №1388. *Офіційний вісник України* від 24.09.1998 - 1998 р., № 36, стор. 6.

20. Питання виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Секретаріаті Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органах виконавчої влади» з метою створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації: Постанова КМУ від 25.05.2011. № 583. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/583-2011-%D0%BF#Text>

21. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ МВС від 06.11.2015 №1376. *Офіційний вісник України* від 22.12.2015 - 2015 р. № 99. Стор. 201. Ст. 3405.

22. Про затвердження Інструкції з діловодства в системі Міністерства внутрішніх справ України Наказ МВС від 23.08.2012 № 747. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0747320-12>

23. Про затвердження Інструкції з організації контролю за виконанням документів у Національній поліції України: наказ МВС України від 13.06.2016 № 503. *Офіційний вісник України* від 26.07.2016. № 56. Стор. 260. Ст. 1953.

24. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395. *Офіційний вісник України* від 13.11.2015. № 88. Стор. 176. Ст. 2964.

25. Порядок ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: наказ МВС України від 08 лютого 2019 року № 100. *Офіційний вісник України* від 05.04.2019. № 26. Стор. 292. Ст. 939.

26. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: наказ МВС України від 09.11.2015 № 1452/735. *Офіційний вісник України* від 13.11.2015. № 88. Стор. 217. Ст. 2965.

27. Про затвердження Інструкції про порядок проведення атестування поліцейських: наказ МВС України від 17.11.2015 № 1465. *Офіційний вісник України* від 20.11.2015. № 90. Стор. 234. Ст. 3073.

28. Про затвердження Положення про територіальний сервісний центр МВС: наказ МВС України від 29.12.2015 № 1646. *Офіційний вісник України* від

19.02.2016. № 12. Стор. 302. Ст. 526.

29. Про затвердження Порядку присвоєння спеціальних звань поліції та позбавлення спеціальних звань: наказ МВС України від 12.03.2016 № 177. *Офіційний вісник України* від 22.04.2016. № 30. Стор. 242. Ст. 1227.

30. Про організацію добору (конкурсу) та просування по службі поліцейських: наказ МВС України від 25.12.2015 № 1631. *Офіційний вісник України* від 29.01.2016. № 6. Стор. 156. Ст. 320.

31. Про затвердження Положення про Департамент патрульної поліції: Наказ Національної поліції України від 06.11.2015 року № 73 (у редакції наказу Національної поліції від 18.11.2015 року № 96 «Про внесення змін до Положення про Департамент патрульної поліції»). URL: <http://patrol.police.gov.ua/faq/normatyvno-pravova-baza-diyalnosti-patruлноyi-politsiyi/>.

32. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, а також боеприпасів до зброї та вибухових матеріалів: наказ МВС України від 21.08.1998 № 622. *Офіційний вісник України* офіційне видання від 05.11.1998. № 42. Стор. 107. Ст. 1574.

Підручники та навчальні посібники:

1. Адміністративний процес України: підручник / за заг. ред. Д. І. Йосифовича. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 500 с.

2. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство): навч. посібник / В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко; Нац. акад. Нац. гвардії України. Київ: ТАЛКОМ, 2018. 90 с.

3. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко, С. Стеценко та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.

4. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Вид. 3-тє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

5. Адміністративне право України: підручник / В. В. Середа, Ю. С. Назар, С. С. Гнатюк та ін.; за заг. ред. В. В. Середи. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 504 с.

6. Адміністративне процесуальне право: навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. Т. П. Мінки. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 320 с.

7. Адміністративне судочинство: навч. посібник / укл.: Н. П. Бортник, Н. В. Лесько, О. В. Скочиляс-Павлів, М. Р. Малець. Київ: Людмила, 2021. 324 с.

8. Адміністративне право: підручник / Ю. П. Битяк та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2020. 390 с.

9. Адміністративний процес (Загальна частина): навч.-метод. посібник / С. В. Ківалов, А. Ю. Осадчий, О. В. Закаленко, Д. А. Козачук. Одеса: Фенікс, 2019. 160 с.

10. Адміністративний процес України (у схемах): навч. посібник / М. М. Бурбика, М. В. Колеснікова, А. В. Солонар. Суми: Сумський державний університет, 2019. 108 с.

11. Адміністративний процес України: теорія, практика: підручник / за заг. ред. В. М. Бевзенка; пер. з нім. і адапт. Г. В. Рижкова. Київ: ВД «Дакор», 2020.

1346 с.

12. Адміністративний процес. Курс лекцій: навч. посібник / С. С. Вітвіцький, А. С. Філіпенко. Київ: ВД «Дакор», 2021. 186 с.

13. Адміністративні послуги: поняття, види, процедурне регулювання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2020. 234 с.

14. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України: навч. посібник / за заг. ред. В. А. Глуховері. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 264 с.

15. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: навч. посібник / С. Г. Братель, С. Ф. Константинов, В. О. Басс та ін. Київ: ЦУЛ, 2017. 333 с.

16. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: навч.-метод. посібник / уклад.: М. В. Корнієнко, А. Г. Пишна, А. А. Десятник. Одеса: Одеський державний університет внутрішніх справ, 2021. 236 с.

17. Зразки протоколів про адміністративні правопорушення, складання яких підвідомче Національній поліції: практич. посіб. / Т. П. Мінка, Р. В. Миронюк, В. А. Глуховеря та ін. Х.: Право, 2016. 180 с.

18. Інструментарій реагування працівника поліції превентивної діяльності на адміністративні правопорушення / Навчальний посібник / Кол. авторів. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 137 с.

19. Адміністративний процес (збірник презентаційних слайдів) / Навчальний наочний посібник / Голобородько Д.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 314 с.

20. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України. Станом на 18 січня 2022. / За заг. ред. Журавльова Д. В. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2022. 440 с.

21. Миронюк Р. В. Особливості судового розгляду окремих категорій адміністративних справ: навч. посібник / Р. В. Миронюк. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 352 с.

Рішення ЄСПЛ

1. Корбан проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 04 липня 2019 року (заява N 26744/16). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/soo01225.html

2. Скоморохов проти України Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 26 вересня 2019 року (Заява N 58662/11). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01199.html

3. Цаценко та Рябоконт проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 17 жовтня 2019 року (Заяви N 5481/19 та N 7574/19). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01203.html

4. Свердлик та Сілівестров проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 14 листопада 2019 року (Заяви N 57088/12 та N 1354/15). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01214.html

5. Мазур проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 31.10.2019 (Заява N 59550/11). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01217.html

6. Сіренко та інші проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 24 жовтня 2019 року (Заяви N 22964/11, N 50441/13 та N 57993/13). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01207.html

7. Самойленко проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 24 жовтня 2019 року (Заява N 45050/10). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01219.html

8. Щербак та інші проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 19 грудня 2019 року (Заява N 44689/10). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01229.html

9. Мельник проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 28 березня 2006 року (Заява N 23436/03). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/SO2283>

10. Кардава проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 17 грудня 2019 року (Заява N 19886/09). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01231.html

11. Саргсян проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 09 січня 2020 року (Заява N 54012/07). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01236.html

12. Сіянко проти України. Рішення Європейського суду з прав людини. Справа від 09 січня 2020 року (Заява N 52571/11). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01235.html.

Інтернет-ресурси:

1. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
3. Президент України. Офіційне Інтернет представництво. URL: <http://www.president.gov.ua/>
4. Офіційний Інтернет сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. URL: <http://www.ombudsman.gov.ua/>
5. Конституційний Суд України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>
6. Судова влада України. Офіційний веб-сайт. URL: <https://court.gov.ua>.
7. Єдиний державний реєстр судових рішень. Судова влада України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>
8. Національна поліція. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.npu.gov.ua/uk/>